

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 60, fax +48 22 461 60 61
www.gov.pl/web/rodzina; e-mail: info@mrpips.gov.pl

DDP.II.053.135.1.2019.NK
(DSR-IV.821.1345.2019.MF)

Warszawa, 5 grudnia 2019 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) w związku z petycją złożoną w dniu 20 października 2019 r. zawierającą postulat zmiany przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych w związku z wyrokiem TK z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt SK 2/17, uprzejmie informuję;

Skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2019 r. sygn. akt K 16/17, które nie są uzależnione od jakichkolwiek zmian legislacyjnych, określił sam Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw 8 lipca 2019 r. poz. 1257 – zgodnie z ww. wyrokiem, utrata mocy zaskarżonego przepisu w zakresie wskazanym w wyroku, nastąpi po upływie 6 miesięcy od dnia publikacji wyroku, tj. z dniem 9 stycznia 2020 r.

Natomiast realizacja postulowanych zmian dotyczących zwiększenia wsparcia materialnego osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym m.in. rozwiązanie kwestii sytuacji prawnej opiekunów osób niepełnosprawnych mających ustalone prawo do świadczeń wymienionych w przepisie art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych (do którego odnosi się wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 26 czerwca br.) jest przedmiotem prac.

Ponadto zgłaszane przez środowiska osób niepełnosprawnych postulaty wprowadzenia zmian w zakresie zwiększenia wsparcia materialnego osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym w warunkach przyznawania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych, są również przedmiotem prac.

Należy przy tym zauważyć, że głównym z postulatów opiekunów osób niepełnosprawnych jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego, sygn. akt K 38/13, w którym to wyroku Trybunał Konstytucyjny zakwestionował przepis art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych uzależniający prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności osoby wymagającej opieki.

Od realizacji ww. wyroku TK zależy kształt systemowego wsparcia opiekunów niesamodzielnych osób niepełnosprawnych, którzy zakończyli aktywność zawodową z powodu konieczności zapewnienia stałej opieki niepełnosprawnemu członkowi rodziny.

W związku z powyższym, dopiero po zrealizowaniu ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego możliwe będą do wprowadzenia ewentualne dalsze zmiany w warunkach przyznawania świadczeń opiekuńczych bazujące na uznanych za niekonstytucyjne zapisach art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jednakże, aby postulaty zgłaszane przez środowiska osób niepełnosprawnych, w tym postulat dotyczący realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego, mogły zostać spełnione, niezbędne jest stworzenie nowego systemu orzecznictwa o niepełnosprawności w Polsce i dopiero po wprowadzeniu ww. systemu orzecznictwa, możliwe będzie, uwzględniając jednocześnie ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego, zbudowanie nowego, kompleksowego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów.

Ponadto należy wskazać, że 31 lipca 2019 r. została uchwalona ustawa o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019 r., poz. 1622), która określa warunki nabywania prawa, oraz zasady wypłacania świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Osoba zainteresowana uzyskaniem prawa do tego świadczenia powinna zwrócić się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzanej

Olga Polgórski

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI